

Beretning fra kommunestyregruppa 2014

I. Generelt

I tre år har det borgerlige byrådet arbeidet for å gjøre Tromsø til et utstillingsvindu for blåblå politikk. Nå ser vi ganske tydelig hva som lå bak de fine ordene om nye ideer og bedre løsninger. Tromsø er blitt et markedsliberalistisk eksperiment der kommunen drives etter forretningsmessige prinsipper med størst mulig innslag av privatisering, istedet for forvaltningsmessige prinsipper med fokus på å produsere kvalitativt gode velferdstilbud med utgangspunkt i befolkningens behov.

Taperne er blant annet elevene i skolen, de ansatte i kommunen, de frivillige organisasjonene og kulturlivet. Vinnerne er de kommersielle selskapene som gjør profitt på å overta jobbene for de kommunalt ansatte som nå står i fare for å miste jobben sin.

Byrådspartiene er villig til å kaste vrak på grunnleggende verdier i norsk arbeidsliv og i samfunnet forøvrig. Ett eksempel er håndteringen av Fagrent der finansbyråden argumenterer for at kommunen vil spare penger på pensjonsutgiftene ved å omorganisere enheten til et AS eller privatisere.

SV vil ha en helt annen retning for Tromsø. Vi slår ring rundt fellesskapet som gir alle like muligheter, opparbeidede rettigheter for de ansatte, mangfoldet som gjør Tromsø til en varm og inkluderende kommune, og miljøet.

For å synliggjøre at det finns et langt bedre alternativ til dagens borgerlige styre, lagde vi i 2014 som i 2013 et felles alternativt budsjettforslag med AP, Rødt, SP og MDG. Vi kaller oss i denne sammenheng for Samarbeidspartiene. I vårt budsjett reduserte vi kostnadene der det er fornuftig å kutte - ved å fjerne 1 byrådsstilling og 4 rådgivere samt de 4 nye etatsjefstillingene som bare vil øke byråkratiet.

Vi økte inntektene ved å tilbakeføre eiendomsskatten til 2011-nivå. Vi stoppet alt arbeid med konkurranseutsetting og privatisering av sentralkjøkkenet og hjemmetjenesten. Vi fjernet tiltak som befolkningen ikke vil ha - som for eksempel økt foreldreansvar i skolen.

Ved å slanke byrådet omdisponerte vi midler til tidlig innsats i skolen, flere lærere og skolebøker. Vi vil snu utviklingen der det stadig blir flere elever per lærer og skolene går på sparebluss.

Vi beholdt seniordagene til de ansatte på 60 pluss i kommunen. Dette er et tiltak som har virket og som blir satt stor pris på. Fjerningen av de 10 dagene vil føre til at flere velger å gå av med AFP. Dersom 5 saksbehandlere eller lærere velger å pensjonere seg istedet for å stå i jobb, vil vinninga gå opp i spinninga i løpet av bare 3 år. Det vil bli en formidabel kostnad for kommunen nå som vi har opprettet egen pensjonskasse.

Vi støttet Fontenehusets søknad om å komme på samme nivå som de var før det borgerlige flertallet begynte å kutte. Fontenehuset gjør en formidabel jobb og må få utvikle seg i tråd med et økende antall medlemmer. Her er vi mer i tråd med regjeringas satsing på psykisk helse enn byrådet.

Vi la inn økt støtte til arbeidet Kafe X gjør, slik at de kan utvide åpningstidene og flere tidligere rusavhengige kan få hjelp til å leve et godt liv. Kaféen har redusert antall dager de har åpnet fordi de ikke har ansatte nok. Vi økte bevilgningen til Utekontakten. Hver ungdom som kan fanges opp i tide må få den sjansen.

Vi støttet Gamlebyen Skansen med midler til å kunne ansette en daglig leder. Det er kjempeviktig at noen holder i dette unike gamle forsvarsverket fra middelalderen på en skikkelig måte når Verftstomta står foran utbygging.

Skoleelever, foreldre, lærere og bønder fortviler over at de borgerlige har lagt ned Inn på tunet. Vi ville viderefører den ordningen som har vist seg å være kjempeviktig for mange elevers mestringssevne. 700 000 er et lite beløp for å beholde en ordning som er populær, og som gir elevene innblikk både i husdyrhold, matproduksjon og friluftsliv.

Vi ville videreføre Gazaprojektet knyttet til Tvibit. Det blir nå lagt ned. Det er viktigere enn noen gang at vi viser den hardt prøvede befolkningen i vår vennskapsby at vi ikke glemmer dem. Prosjektet har vært veldig viktig både for ungdom i Tromsø og i Gaza.

Vi la inn midler til å bygge 200 kommunale utleieboliger for å bedre situasjonen for alle de som står på venteliste. Det blir ikke flere husvære i Tromsø av at kommunen skal bruke 33

millioner på å kjøpe boliger i markedet! Tvert imot blir situasjonen bare enda vanskeligere for alle som prøver å komme seg inn på det stramme boligmarkedet.

Absolutt alle våre forslag ble stemt ned. Byrådspartiene driver nå et frenetisk forsvar for sitt budsjett. Det er denne virkeligheten vi slåss mot. Det er positivt at opposisjonen klarer å samle seg om felles budsjettforslag. På den måten viser vi at vi klarer å samarbeide om en god politikk for rellesskapet, samtidig som vi har respekt for at vi er ulike partier som har ulike prioriteringer som skal ivaretas. Det viktigste er imidlertid at vi er enige om å få de borgerlige ut av rådhuset. Kampen er ikke vunnet selv om byrådspartiene nå er mer splittet enn noen gang. Deres budsjettforslag ble faktisk vedtatt med bare 1 stemmes overvekt, etter at flere fra Frps gruppe brøt ut.

Parlamentarismen i Tromsø er fortsatt en farse, og vi i SV har ingen tro på at gruppa som evaluerer systemet vil føre til endringer som vil gjøre det mer demokratisk. Selve systemet er basert på sentralisering av makt, og det vil ligge fast. Vi valgte derfor å stå utenfor evalueringsgruppa. Vi vil heller fjerne selve det parlamentariske systemet og erstatte det med en mer demokratisk formannskapsmodell. Her er opposisjonspartiene splittet, men det skal ikke hindre oss i å nå målet om å vinne valget til høsten og få det borgerlige byrådet bort.

II. Arbeidet i kommunestyret og dets organer

Kommunestyregruppa består av Gunhild Johansen (gruppeleder) og Ingrid Kielland. Pål Julius Skogholt og Terje Håkstad er første og andre vara og ha møtt sporadisk.

1. Viktige saker i kommunestyret gjennom 2014:

Januar:

* Styret for Tromsø kommunale pensjonskasse ble valgt. Gunhild Johansen ble opposisjonens representant i styret. Forslag fra SV om å redusere styrets svært generøse godtgjøring ble først vedtatt i Finans- og Næringskomiteen men senere stemt ned av kommunestyret.

* Sammen med Rødt sendte Ingrid Kielland inn lovlighetsklage på valget, med bakgrunn i rundskriv som venter på avklaring om kommunene kan velge leder av pensjonskassestyrer eller bare styre som deretter selv konstituerer seg. Klagen ble ikke tatt til følge.

* Gunhild Johansen ble reoppnevnt til Mandelastatueutvalget.

Februar:

* SV foreslo (i forbindelse med behandling av høringsuttalelse om konsesjonsloven): "Tromsø kommune går mot å oppheve bestemmelsen om priskontroll i Konsesjonsloven. Virkningene for landbruket i ulike deler av landet er mangelfullt utredet og det er ikke vurdert hvilke konsekvenser en slik lovendring vil få for norsk matproduksjon. En fjerning av priskontrollen vil være positivt for bønder som vil selge seg ut av næringa, mens det vil slå tilsvarende negativt for dem som skal inn og drive aktivt landbruk som eksisterende bruk som ønsker å utvide for større og mer effektiv drift. Omsetning av tilleggsjord vil bli så kostbar at bønder som kun har landbruket som inntektskilde, i mindre grad har mulighet til å konkurrere på pris om ledig tilleggsjord. Formålet med konsesjonsloven er å oppnå et effektivt vern om landbruket sine produksjonsareal og i vareta eier- og bruksforhold som er mest tjenlig for samfunnet som helhet. En oppheving av priskontrollen vil øke presset på salg av jordbrukseiendommer til eiendomsutviklere og spekulanter. Dette er en utvikling Tromsø kommune ikke ønsker."

* I forbindelse med KS' debattheft foreslo vi - sammen med Rødt - at kommunen skulle gi tilbakemelding til KS om at Tromsø kommune ikke støttet forslaget om endret arbeidstidsordning for lærerne.

* Forslag om at ordningen med amortisering av pensjonspremien skulle avvikles gjennom en kompensasjonsordning.

* Forslag om å gjeninnføre ordningen med frukt og grønt i skolen inntil vi får gratis lunsj for alle skoleelever.

Mars:

* Felles forslag med AP, Rødt og SP:

1. Det etableres et familieteam på NAV. Teamet er tverrfaglig sammensatt og skal arbeide med utsatte familier. Målet er å øke arbeidsevne og livskvalitet, samt å forebygge sosial og økonomisk nød.

2. Kommunen skal bygge 200 nye kommunale boliger i årene 2014-2015. Deretter skal vi bygge 70 boliger hvert år de neste 10 årene. Boligene bygges i samarbeid med Husbanken.

3. Kommunen skal gjennomgå sosialsatsene, med mål om å øke satsene i henhold til Sosial- og helsedirektoratets anbefalinger og SIFOs satser for livsopphold. Det skal særlig legges vekt på barnefattigdom, og barns sosiale inkludering. Kartlegging av barns situasjon når foreldre søker om økonomisk hjelp og individuelle og konkrete vurderinger av familiens totale hjelpebehov, skal ha særlig betydning.

* Forslag mot at det etableres en reservasjonsordning for fastleger, og at leger som bryter dette skal kunne miste retten til å praktisere som fastleger.

* I forbindelse med etablering av felles jordbrukskontor med Balsfjord foreslo SV følgende tillegg til innstillingen: "Ansatte i Tromsø kommune som berøres av denne avtalen skal omfattes av samme prinsipper som ligger i kommunens retningslinjer for personalomstilling."

April:

Aprilmøtet var en katastrofe der de fleste sakene ble utsatt og det ble bestemt ekstraordinært møte i mai der overliggerne skulle behandles. Grunnene til fadesen var at møtet var lagt til universitetet og vi skulle behandle strategiplanen for Norges Arktiske Universitet - UiT som for lengst var vedtatt av universitetsstyret.

Mai:

* SV foreslo at bevilgningen til Arctic Race skulle reduseres fra 2 til 1 mill.

* I fylkesplanen foreslo vi at det skulle tas inn jernbane til Tromsø og andre miljøvennlige transportløsninger.

* I skytebanesaken har vi stemt for forslagene fra Rødt om stengning av Tromsdalen. Felles forslag i opposisjonen om plassering av ny skytebane. Dette er vedtatt men ikke fulgt opp av byrådet.

* Felles forslag med Rødt og MDG om mer forpliktende oppfølging av saken vedrørende Brann og Redning.

* Forslag om at private barnehager som får driftsstøtte skal ha likeverdige lønns- og pensjonsordninger som kommunens.

Juni:

* I forbindelse med Øk.rapport 1 ble følgende fremmet (felles forslag fra opposisjonen):

- Alle konkurranseutsettings- og privatiseringsforberedende tiltak innstilles med umiddelbar virkning. Alle besparelser ved dette tiltaket tilbakeføres tjenesterammene.

- Byrådet bes om å øke grunnbemanningen innen enheter med stort sykefravær.

- Vikarbehovet søkes løst ved å benytte fast ansatte vikarer som organiseres i en vikarpool.

- Bruken av private vikarbyråer skal begrenses til nivået fra 2010.

- Ingen tjenestetilbud som er rettet mot barn og unge i utsatte posisjoner, eller faglig kvalitetsutvikling ved sykehjem og hjemmebasert omsorg, skal reduseres som følge

av tilpasninger for å komme i budsjettmessig balanse.

- Byrådet må umiddelbart iverksette tiltak for å få kontroll over økonomistyringen i helse og omsorgssektoren. Byrådet skal rapportere til kommunestyret, senest i august måned, på følgende spørsmål:

a. Sammenhengen mellom lav grunnbemanning, høyt sykefravær og høyt forbruk av vikarer.

b. Sammenhengen mellom kostnadsøkning innen helse og omsorgssektoren og den økte bruken av private tjenester som erstatning for kommunal tjenesteproduksjon

c. Årsaken til den sterke veksten i utgifter til innbyggere over 80 år.

* Tromsø kommune skal satse på forebyggende tiltak i skole, barnehage, og i sosialtjenesten, og sektorene skal skjermes for nedstyring og kutt.

* Tromsø kommune ligger under landsgjennomsnittet på ressurser brukt til undervisning i skolen. Byrådet må rapportere til kommunestyret på årsaker til dette, samt en faglig vurdering av konsekvensene dette får for den faglige kvaliteten i Tromsøskolen.

* I forbindelse med tilstandsrapport for grunnskolen foreslo SV følgende tillegg til innstillingen: "Tromsø kommune skal i fremtidige budsjettbehandlinger søke å øke grunnbemanningen i grunnskolen. Dette kan ses i sammenheng med kommunens mål om å få ned sykefraværet, redusere behovet for spesialundervisning og opprettholde de gode elevresultatene i Tromsøskolen."

* SV foreslo at snøskuterløyper tas ut av kommunedelplanen for idretts- og friluftsliv.

* I forbindelse med vedtak om bygging av ny ungdomsskole på Kvaløya foreslo SV at det nåværende bassenganlegget på Kvaløysletta ungdomsskole erstattes med et nytt bassenganlegg på Kvaløya som skal ha kapasitet til å gi den lovpålagte svømmeopplæringen til alle elevene i bydelen.

* I forbindelse med sak om driftsstøtte til private barnehager foreslo SV at det legges inn krav om at private barnehager som mottar offentlig støtte, skal ha minst like gode lønn- og arbeidsvilkår og pensjonsordninger som i de kommunale barnehagene, samt at det skal undersøkes om barnehageselskaper som driver i Tromsø kommune skjuler utbytte som kostnader i regnskapet.

* Byrådets forslag om at Laureng, Heracleum og Slottet skulle innlemmes som tinginnskudd i Pensjonskassa til en verdi av 245 mill. stemte vi selvsagt mot.

* SV (sammen med AP) foreslo tillegg til eierskapsmeldinga knyttet til Remiks miljøpark: "Remiks har et betydelig samfunnsansvar og er Tromsø kommunes viktigste redskap for håndtering av avfall. Selskapet skal bidra til at vi har et mer miljøvennlig samfunn, gjennom bruk av kildesortering, reduksjon av avfall, gjenbruk, gjenvinning og deponering av avfall. I tillegg skal selskapet håndtere farlig avfall, og være konkurransedyktig på næringsavfall."

* I slutten av juni ble det hasteinnkalt til et ekstraordinært kommunestyremøte for å behandle saken om garanti for Tromsø Havns låneopptak på 600 mill til investeringer knyttet til leveranser for et fransk-russisk gassutvinningsprosjekt. SV foreslo innledningsvis i møtet å utsette saken på grunn av svært mangelfull utredning og kunnskap om prosjektet. Da dette ble avvist foreslo vi sammen med Rødt, MDG og Sp å ikke vedta lånegarantien.

August:

* I forbindelse med sak om KS sitt forhandlingsmandat fremmet SV slik uttalelse: «Vis lærerne tillit – få slutt på streiken. Kommunestyret i Tromsø ber KS om å sørge for at streiken tar slutt gjennom å vise lærerne den tilliten dei fortener. Det kan berre skje gjennom at KS legg vekk alle krav om auka bindingstid for lærarane. Den streiken vi ser no er negativ for skolen, negativ for rekrutteringa av lærara og vil ikkje auke kvaliteten i skolen.» Saken ble trukket av ordfører og ikke behandlet.

* I forbindelse med sak om bevertning på politiske møter foreslo vi at ordningen med frukt og grønt i Tromsøskolene skulle gjeninnføres.

* Privat forslag fra gruppelederne om kommunestyrets sekretariat ble oversendt evalueringsgruppa.

* SVs forslag om at finansiering av RV91 skal søkes inn i regjeringas nye ordning ble vedtatt.

September:

* Utfyllende forslag om markerte sykkelveier i endelig reguleringsplan for Langnes.

* I forbindelse med høringsuttalelse om kommunereformen foreslo SV:

1. Tromsø kommune mener at de økonomiske virkemidlene til kommuner som slår seg sammen, skal gis uten frist for tidspunkt for sammenslåing.
2. Tromsø kommune mener at engangskostnader og reformstøtte til kommuner som slår seg sammen, skal dekkes utenfor den ordinære inntektsrammen til kommunesektoren.
3. Uavhengig av kommunereformen mener Tromsø kommune at regjeringa må sikre en inntektsvekst som setter kommunene reelt i stand til å bygge ut og styrke kvaliteten på skole og andre velferdstjenester, og i tillegg fullt ut dekke demografi og pensjonskostnader.

Oktober:

Økonomirapport 2 var til behandling og gruppelederne ble enige om ikke å fremme forslag. Det var byrådets budsjett som hadde sprukket ettertrykkelig og vi så ingen mulighet til å foreslå tiltak som kunne redde situasjonen i løpet av de to månedene som var igjen av året. Dette overrasket Høyre og førte til at de anklaget opposisjonen for ikke å ta ansvar for deres budsjett.

November:

* Forslag om å endre etiske retningslinjer.

* Forslag om at vedtektene i kommunale barnehager endres til at barnehager ikke skal legges ned dersom det finnes ikke-rettighetsbarn som står på venteliste.

* Forslag sammen med Rødt om at eierskapsstrategi for Troms Kraft skal lages i egen regi og at det ikke skal koste kommunen noe ekstra.

* I saken der byrådet orienterer kommunestyret om saker de jobber med, foreslo SV ca. 55 gode saker som byrådet kan jobbe med, sakset fra SVs valgprogram for perioden 2011-2015. Dette på bakgrunn av at byrådsleder og gruppeleder for H mente vi i 2013 demonstrerte fullstendig mangel på ideer ved at vi ikke hadde egne forslag i saken. Dette førte til at nesten hele SVs valgprogram nå er inntatt i kommunestyrets protokoll fra møtet.

* I forbindelse med strategisk næringsplan for kommunen hadde SV-gruppa en lang rekke forslag, bl.a. følgende tillegg til planens innledning: "FNs klimamål og lokale miljøbehov som ren luft og vern av en sårbar subarktisk natur skal være utgangspunkt for Tromsø kommunes næringspolitikk. Gjennom et overordnet fokus på økologisk så vel som økonomisk bærekraft vil Tromsø kommune bidra til å tilrettelegge for nyetablering og innovasjon."

* Forslag om at Tindtunellen skal tas inn i planen delte SVs gruppe. Ingrid Kielland stemte i mot forslaget, mens Gunhild Johansen stemte for.

* I forbindelse med APs interpellasjon om eldrehelse, varslet vi at SV vil komme med et privat forslag om en ansvarsreform i helsesektoren til neste år.

Desember:

* I forbindelse med sak som skolehelsetjenesten fremmet SV forslag på grunnlag av ungdomsrådets anbefaling til kommunestyret.

1. Kommunestyret ber byrådet om å vurdere å ta i bruk MOT for å bedre det psykososiale miljøet ved Tromsø-skolene.
2. Kommunestyret ber byrådet om å utrede muligheten for obligatorisk helsesøstertime i Tromsø-skolen.

Forslaget ble vedtatt.

* Forslag om at kommunen ikke skulle selge sine Hurtigruteaksjer.

* Forslag om bilfri studentby på Dramsveien.

* Forslag om at inntil man har fått bukt med lakselus, rømming og avfallsproblemene knyttet til havbruk, skal vi ha nullvekst i næringa.

* Felles forslag med MDG om å støtte 4H på Holt.

* Felles forslag til budsjett og økonomiplan sammen med AP, Rødt, SP og MDG.

Ungdomsrådet støttet opposisjonens budsjettforslag fra talerstolen i kommunestyret. Det var

en stor anerkjennelse. Dessverre for tromsøungdommen ble vårt forslag nedstemt. Hele budsjettet ligger på Tromsø SVs hjemmesider.

* I forbindelse med budsjettbehandlingen varslet Ingrid Kielland at et privat forslag om realisering av klimastrategien i gjeldende transportplan vil bli fremmet i løpet av våren.

2. Komiteer og utvalg

SV er representert i byutviklingskomiteen (Gunhild Johansen) og Finans- og næringskomiteen (Ingrid Kielland), samt i forretningsutvalget (Gunhild Johansen):

Byutviklingskomiteen har i 2014 behandlet 42 saker. Regulerings sakene kommer til komiteen når de er ferdig behandlet hos byrådet, noe som gjør at det er nærmest umulig å få endret så mye som et komma. I den grad ting blir endret i komiteen, blir saken snudd når den kommer til kommunestyret. Det samme skjer i alle komiteene. Komiteene er således ganske uten betydning i det parlamentariske Tromsø.

Vi har foreslått bedre gang- og sykkelløsninger i de fleste reguleringsplaner som har vært oppe. Vi har foreslått at den nye studentbyen på Dramsveien skal være prinsipielt bilfri. Vi har også lansert ideen om en bilfri miljøbydel på Verftstomta/Skanssen.

Byrådet er nesten uten unntak positive til det som kommer fra private utbyggere. Det betyr at det i praksis i stor grad er private selskap som bestemmer byutviklinga i Tromsø, ikke politikerne. Dette er i tråd med H, V og Frps syn på hvordan samfunnet bør fungere.

Komiteen hadde en vellykket studietur til Bergen og Malmø. I Bergen fikk vi en gjennomgang av hvordan bybanen ble til, samt hva bybanen hadde betydd for byutviklingen. I tillegg fikk vi en grundig gjennomgang av hvordan byutviklingskomiteen fungerte der. Det var veldig forskjellig fra i Tromsø. Blant annet hadde komiteen egen sekretær og egen saksbehandler, samt at de faglige vurderingene fulgte saken helt fram til kommunestyret. I Malmø besøkte vi en bilfri miljøbydel, der guiden fortalte at alt sto i stampe så lenge de borgerlige styrte byen, mens da venstresida overtok makta ble det gjort store investeringer i miljøvennlige tiltak.

Finans- og næringskomiteen behandlet 65 saker i 2014. Komiteen består av 6 fra posisjonen (Høyre og FrP) og 3 fra opposisjonen (Ap, R og SV). Likevel har SV flere ganger fått gjennomslag for forslag og saker som har vært fremmet i denne komiteen. Som regel har likevel posisjonens representanter snudd når saken kommer til kommunestyret, slik det for eksempel skjedde med forslaget om å redusere styrehonorarene for det nyopprettede pensjonskassestyret.

Den viktigste saken som SV har jobbet med i Finans- og næringskomiteen har vært et forslag om bygging av 200 nye utleieboliger i regi av Stiftelsen kommunale boliger. Et slikt forslag ble fremmet av SV allerede i 2012 og vedtatt i komiteen, men da som en direkte anbefaling til byrådet. Ingrid har flere ganger etterlyst framdrift i denne saken i kommunestyret, og fått beskjed om at byrådet jobber med saken. Etter at byrådsleder i september 2014 plutselig ga beskjed om at han likevel ikke følte seg bundet av komiteens anbefaling tok SV saken opp på nytt igjen i komiteen. I desembermøtet ble følgende forslag vedtatt:

Initiativ til bygging av nye utleieboliger i regi av Boligstiftelsen Kommunale Boliger

1. Kommunestyret ber Byrådet, i samråd med Stiftelsen Kommunale Boliger, om å utrede aktuelle prosjekter og søke om tilskudd fra Husbanken til bygging av 200 nye boliger i regi av stiftelsen.

2. Kommunestyret ber Byrådet utrede mulige tomter for bygging av boliger og komme tilbake til kommunestyret med en sak angående overføring av tomter til stiftelsen.

Forslaget vil bli behandlet i kommunestyret i slutten av januar 2015.

Forretningsutvalget lider under at kommunestyret ikke har egen administrasjon. Sakene er nesten uten unntak ikke saksbehandlet før møtene. Ordføreren har nå fått tilsatt juridisk rådgiver, noe som kan endre situasjonen. Forretningsutvalget innstiller til kommunestyret i saker som ikke skal til byrådet. Noe av det vi har arbeidet mest med i 2014 er fortolkning av diverse reglement og opplegg for kommunestyrets møter.

3. Interpellasjoner

Følgende interpellasjoner har blitt fremmet i 2014:

Januar:

Gunhild Johansen og Ingrid Marie Kielland:

ENDRING AV ABORTLOVEN

Regjeringen legger fram endring av abortloven som vil gi leger mulighet til å reservere seg mot å henvise pasienter til abort. I høringsnotatet går det fram at kommunene skal kunne si nei til at leger kan reservere seg.

Lovforslaget vil ikke gi leger en rett til reservasjon, men en mulighet. Det vil være opp til den enkelte kommune å avgjøre om de ønsker å inngå avtaler om reservasjon, såfremt vilkårene for å inngå en slik avtale er oppfylt.

Spørsmålet om reservasjonsrett for leger er et viktig prinsippsspørsmål. Det har vært en lang kamp å komme fram til der vi er i dag. Å innføre reservasjonsrett for fastleger vil være et stort tilbakeskritt for kvinners rett til likeverdig behandling i helsevesenet og likhet for loven.

Forslag til vedtak:

Tromsø kommune går imot at abortloven skal endres slik at kommunene skal kunne gi leger reservasjonsrett i spørsmål om å henvise pasienter til abort.

Forslaget ble med 22 mot 20 stemmer vedtatt ikke tatt opp til votering. Begrunnelsen var at høringssvaret skulle behandles på et senere møte, noe som skjedde i april.

August:

Gunhild Johansen, SV, Jens Ingvald Olsen, Rødt og Kristin Røymo, Ap:

HVA VIL TROMSØ KOMMUNE GJØRE FOR Å HJELPE SIVILBEFOLKNINGEN I VÅR VENNSKAPSBY GAZA I DEN NØDSITUASJONEN DE NÅ ER I?

Vår vennskapsby Gaza betaler en høy pris både menneskelig og materielt som resultat av det israelske angrepet i sommer. Nesten 2000 mennesker på Gazastripen er drept - derav 455 barn, om lag 10 000 er såret og tusenvis er blitt hjemløse etter at husene deres er bombet. Nesten alt av infrastruktur er lagt i ruiner. For en måned siden stipulerte Gaza kommune ødeleggelsene til over 21 mrd USD. Beløpet har steget for hver bombe som har blitt sluppet etter dette. Den humanitære krisen er nesten umulig å beskrive. Menneskene i Gaza mangler absolutt alt vi forbinder med å kunne leve et normalt liv.

Vi foreslår at Tromsø kommune - som en symbolsk støtte til en hardt prøvet sivilbefolkning - bevilger kr 100 000 til det kommunale proteseverkstedet, som i denne situasjonen dessverre har fått mange nye pasienter.

Vårt spørsmål er derfor om dette er noe ordfører/byråd vil følge opp?

Bevilgning av kr 100 000 til Proteseverkstedet ble vedtatt med 31 mot 12 stemmer. Pengene ble overført til Krafttak for Gaza sin konto og er videreformidlet til Proteseverkstedet.

September:

Gunhild Johansen:

TROMSØ DELTAR I EN STORBYDUGNAD FOR Å MOTTA SYRISKE KVOTEFLYKTNINGER

-«Nordmenn har gjennom årene vennet seg til at Norge gjerne er blant de beste i verden når det gjelder humanitær innsats og dugnadsvilje. I denne saken viser norske myndigheter et

helt annet og hjerterått bilde av Norge som vi tror at nordmenn ikke vil vedkjenne seg», sier generalsekretær John Peder Egenæs i Amnesty International til avisen Aftenposten 18. august 2014.

For kort tid tilbake fikk 123 av de syriske flyktningene som FNs høykommissær for flyktninger ville at Norge skulle ta imot, avslag. De fleste fikk avslag med begrunnelse i manglende kapasitet hos kommunene, fordi en eller flere personer i gruppen var syke og trengte medisinsk hjelp. Disse personene er de mest sårbare, syke, hjelpetrengende syriske flyktningene, ifølge FNs høykommissær for flyktninger UNHCR. Norge er ett av verdens rikeste land og bør ha mulighet til å kunne ta imot de vi blir bedt om å hjelpe.

De fleste syriske flyktningene som i sommer fikk nei fra Norge, må leve videre i flyktningleirer i Tyrkia.

Borgerkrigen i Syria har ført til at verden i dag står overfor den største flyktningkrisen siden 2. verdenskrig. Av en befolkning på nærmere 21 millioner er mer enn 9 millioner mennesker på flukt. Av disse er 6,5 millioner internt fordrevne og mer enn 2,8 millioner flyktninger utenfor Syria. FNs høykommissær for flyktninger anslår at antallet mennesker på flukt utenfor Syria vil ha steget til over 4 millioner innen utgangen av 2014.

97 % av flyktningene befinner seg i Syrias naboland Libanon, Jordan, Tyrkia, Egypt og Irak. I Libanon, med en befolkning på kun 4,3 millioner mennesker, utgjør nå snart hver tredje innbygger en syrisk flyktning. Libanon alene tar imot like mange syriske flyktninger per dag som det totale antallet flyktninger som kommer Norge i løpet av et år. Vi må påberegne at det blir flere flyktninger i årene fremover.

SV mener at de største byene i Norge nå må gå sammen om å gjøre en dugnad.

Sverige praktiserer "den åpne dørs politikk" og alle syriske flyktninger som kommer til Sverige, får permanent oppholdstillatelse. De har allerede tatt et stort ansvar gjennom å gi permanent opphold til mer enn 20.000 flyktninger fra Syria. Sammen med Sverige og Tyskland - som tar imot et betydelig antall syriske overføringsflyktninger og asylsøkere, kan Norge gå foran i en europeisk dugnad for flyktningene fra Syria.

Verden står overfor en ekstraordinær situasjon som krever ekstraordinære tiltak og Tromsø må være med å legge til rette for å hjelpe de som trenger det mest.

SV fremmer i disse dager en likelydende interpellasjon i byene Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger og Tromsø. Vi foreslår at alle disse storbyene inngår i en storbydugnad der en ber om at regjeringen omgjør vedtaket på avslag til de 123 syriske kvoteflyktningene som FNs høykommissær for flyktninger har bedt Norge om å ta imot. SV foreslår at disse kvoteflyktningene inngår som en ekstra dugnad fra Norge.

SV foreslår følgende fordeling mellom byene: Oslo 50, Bergen 30, Trondheim 20, Stavanger 15, Tromsø 8.

Forslaget til vedtak:

Kommunestyret ber byrådet ta kontakt med regjeringen med henblikk på å omgjøre vedtaket på de 123 kvoteflyktningene som FNs høykommissær for flyktninger ønsket at Norge skulle ta imot. Tromsø kommune vil ta imot omlag 8 av kvoteflyktningene.

Krf fremmet et forslag om at Tromsø skulle ta det ansvar vi har for å ta imot flyktninger, forutsatt at regjeringa dekket utgiftene. Appellen til regjeringa var fjernet. Krf's forslag ble vedtatt.

November:

Gunhild Johansen:

UAKSEPTABELT AT MADS GILBERT NEKTES INNREISE TIL ISRAEL OG GAZA

Tromsølegen Mads Gilbert nektes adgang til Israel fordi han etter deres vurdering er en fare for landets sikkerhet. Gilbert har i flere år rapportert hva han som lege ved Shifa-sykehuset i Gaza, med egne øyne har sett av grusomheter innbyggerne i vår vennskapsby er blitt utsatt for.

Gilbert har, sammen med sin legekollega Erik Fosse, vært blant de viktigste stemmene fra Gaza de siste årene. Det er denne øyenvitneskildringen Israel vil ha slutt på. Dette er meget

illevarslende med tanke på gazaboernes kritisk vanskelige situasjon.

Israelske myndigheter vil ikke si hva det er som utgjør sikkerhetsrisikoen ved at han får reise til Gaza. De stempler det som sikkerhetsinformasjon. Det i seg selv er meget spesielt.

Norske utenriksmyndigheter har gjennom den norske ambassaden og statssekretær vært krystallklare på at Norge ikke aksepterer utestengingen av Gilbert og krevd at reiseforbudet heves. UNN-direktøren har tilskrevet helse- og omsorgsministeren med krav om at Gilbert gis fritt leide til Gaza for å fortsette samarbeidsprosjektene UNN har med helsemyndighetene i Gaza og hans medisinske arbeid.

Gilberts våpen er stetoskop, fotoapparat og god kjennskap til hvordan man kan kommunisere et budskap. Dette er sterke våpen i kampen for menneskerettigheter og demokrati. At et land som liker å framstille seg som et vestlig demokrati, vil nekte en person å bruke sin ytringsfrihet til å fortelle sannheten - uansett hvor ubehagelig den er, er fullstendig uakseptabelt.

For hver krig Israel fører mot det innesperrede folket i Gaza, øker presset om boikott av Israel og stadig flere land anerkjenner Palestina som egen stat. Dette er en utvikling som ikke vil stoppe uten at krigshandlingene stoppes.

Forslag til vedtak:

Tromsø by er vennskapsby med Gaza by. Vi kan ikke akseptere at Tromsø-lege Mads Gilbert blir nektet innreise til Israel fordi israelske myndigheter uten dokumentasjon og begrunnelse har stemplet ham som en sikkerhetsrisiko. Vi ber regjeringa ved utenriksministeren om å fortsette og forsterke dialogen med israelske myndigheter for å få opphevet vedtaket.

Intensjonen i forslaget ble vedtatt med 35 mot 8 stemmer.

Desember:

Gunhild Johansen:

OMSORGSTJENESTER SKAL TILDELES ETTER BEHOV - IKKE PÅ BAKGRUNN AV KJØNN

SV viser til NOVAs prosjekt «**Formell og uformell omsorg - Samspillet mellom familien og velferdsstaten**» som ble startet i 2010, der sluttrapporten ble lagt frem i november 2014. Undersøkelsen viser at det er systematiske forskjeller ved tildeling av omsorgstjenester basert på hvilket kjønn barnet til den pleietrengende har. Forskerne finner at døtre med omsorgsansvar må regne med å få mindre hjelp fra det offentlige enn sønner i samme situasjon. Undersøkelsen viser også at hjelpetrengende menn mottar mer offentlig omsorg enn hjelpetrengende kvinner med døtre får.

Forskerne fant at en eldre hjelpetrengende kvinne med sønn i gjennomsnitt ville mottatt 25 % mer offentlig omsorg enn om hun hadde hatt en datter. Dette tilsvarer 2 timer per uke.

Undersøkelsen viser videre at det ikke bare er kjønn på omsorgsgiveren som gir utslag. En hjelpetrengende mann med datter ville mottatt 19 % mer offentlig omsorg enn en kvinne med datter.

I undersøkelsen har det blitt brukt data fra flere forskjellige spørreundersøkelser, i tillegg til en vignettundersøkelse om tildeling av hjemmetjenester. Utvalget i undersøkelsen kommer fra 30 kommuner og bydeler fra Agder, Nord-Trøndelag, Troms og Oslo/Akershus.

Spørreundersøkelsen ble foretatt blant personer som jobber med tildeling av omsorgstjenester i kommunene. Utvalgsstørrelsen er på 804 personer fra 261 kommuner og 11 bydeler i Oslo.

NOVA-prosjektet viser at det foregår en systematisk skjevdeling av omsorgstjenester etter kjønn i Norge. Det går fram av rapporten at dette har konsekvenser for kvinners yrkesdeltakelse og kan også påvirke kvinners helse på en negativ måte.

SV foreslår:

Kommunestyret ber byrådet redegjøre for om det forekommer diskriminering på bakgrunn av kjønn ved tildeling av omsorgstjenester i Tromsø kommune.

I svaret fra byråd Kristoffer Kanestrøm forsikret han at tjenester i Tromsø kommune ble tildelt etter kjønnsnøytrale kriterier og at de ansatte ved tildelingskontoret hadde høy bevissthet omkring forhold som dreier seg om kjønnsdiskriminering. Interpellasjonen utløste en god debatt.

III. Utenomparlamentarisk arbeid

Fra juni 2012 da byrådet fikk fullmakter til å privatisere alle tjenesteområdene i Tromsø og til juni 2014, var fagbevegelsen og den politiske venstresida samla i det vi kalte Vi bryr oss-alliansen. Gunhild Johansen ledet dette arbeidet som besto av SV, AP, Rødt, SP, Fagforbundet Tromsø kommune, Fagforbundet Troms, FO Tromsø, Skolenes landsforbund Tromsø, LO i Tromsø, Utdanningsforbundet i Tromsø og Norsk Sykepleierforbund Tromsø. Fagforbundet i Tromsø valgte å avslutte dette samarbeidet sommeren 2014. Det er fortsatt kontakt og samarbeid fra sak til sak, men det er ikke lenger et formalisert samarbeid med jevnlig møter.

I forbindelse med budsjettarbeidet inviterte opposisjonspartiene fagbevegelsen og idrettsrådet til møter.

Gruppeleder har holdt appell på solidaritetsarrangement for de streikende havnearbeiderne.

Begge kommunestyrerepresentantene har holdt appell for Gaza under krigen i sommer, som blant annet Krafttak for Gaza og Palestinakomiteen sto bak.

IV. Avslutning

Det har vært et aktivt år i kommunestyregruppa. Vi har hatt innlegg i alle store saker som har vært oppe til behandling, og vi har hatt forslag i mange av disse. Vi har synliggjort SVs program på mange områder. Det er selvsagt frustrerende at nesten alt vi foreslår blir nedstemt, selv i saker der vi vet at våre forslag har flertall. Som eksempel kan nevnes at etter å ha fått flere hørings saker til behandling lenge etter at høringsfristen var utløpt, foreslo vi at kommunestyret skulle be byrådet bestrebe seg på å levere saker innen fristen. Det ble nedstemt. Vi blir også nedstemt når vi foreslår at lov- og avtaleverk i arbeidslivet skal følges i omstillingssaker. Det er frustrerende, mest fordi det er latterlig.

Samarbeidet i opposisjonen har vært bra i hele 2014. Vi har hatt felles forslag, felles interpellasjoner og opptrådt samlet der vi har vært enige om det. Til å være et lite parti, har vi i SV markert oss både i kommunestyret, i interesseorganisasjoner og i media på politikken vår.

Forholdet til styret i Tromsø SV har vært tett og godt. Saker til kommunestyret og rapporter derfra har vært fast innslag på alle styremøtene, og vi har også hatt viktige saker oppe på medlemsmøter. Vi takker for det.

Gunhild Johansen, gruppeleder
Ingrid Marie Kielland, representant
Pål Julius Skogholt, 1. vara
Terje Håkstad, 2. vara